

VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

VZDĚLÁVACÍ OBOR – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT – ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika předmětu:

ČJL vytváří předpoklady pro efektivní mezilidskou komunikaci, napomáhá žákům poznat a pochopit vývoj lidské společnosti, žáci se učí poznávat okolní svět, vyjadřovat své názory, pocity.

ČJL má komplexní charakter, je ale rozdělen pro přehlednost do 3 složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. Obsah jednotlivých složek se však ve výuce vzájemně prolíná.

Výuka probíhá v časových dotacích:

6. roč. 4 hod. týdně

7. roč. 4 hod. týdně

8. roč. 4 hod. týdně

9. roč. 4 hod. týdně

Výuka probíhá ve třídě, někdy je využito učebny informatiky, poněvadž využíváme všech dostupných výukových programů, výuku doplňujeme poslechem ukázek uměleckých textů, prací se zdroji informací v žákovské knihovně.

Komunikační a slohová výchova rozvíjí komunikativní schopnosti žáků.

V jazykové výchově získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem.

V literární výchově poznávají žáci prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názor o přečteném díle. LV rozvíjí žákovy city, vede k pochopení mezilidských vztahů, rozvíjí estetické citění, podněcuje žáky k vlastní četbě.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova

tematické okruhy – Rozvoj schopnosti poznávat, Mezilidské vztahy, Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

tematický okruh – Objevujeme Evropu a svět

Multikulturní výchova

tematické okruhy – Mezilidské vztahy, Etnický původ

Environmentální výchova

tematický okruh – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

tematické okruhy – Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení, Stavba mediálního sdělení, Tvorba mediálního sdělení

Výchova demokratického občana

tematický okruh – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Realizace tematických okruhů PT formou projektů

tematický okruh – Tvorba mediálních sdělení

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Kompetence k učení

učitel – klade důraz na pozitivní motivaci

používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazyk. příručky, encyklopedie, nástěnné tabule)

a audiovizuální techniku
používá materiály z učebnic a pracovních sešitů
zařazuje práce s jazykovými příručkami a slovníky, vede žáky k hodnocení vlastních prací
a k opravám vlastních chyb

Kompetence k řešení problémů

učitel – zadává úkoly, k jejichž řešení využije žák vlastních zkušeností (např. z vlastní četby)
předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení
klade důraz na analýzu přečtených textů, posouzení jejich obsahu, zjištění shod a rozdílů

Kompetence komunikativní

učitel – zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
vede žáky k diskuzi a dodržování zásad pro diskuzi

Kompetence sociální

učitel – zařazuje práce ve skupině, důraz klade na vytvoření pravidel týmové práce a jejich
dodržování
uplatňuje individuální přístup jak k žákům talentovaným, tak k žákům s poruchami
učení
posiluje sebedůvěru žáka a jeho rozvoj

Kompetence občanské

učitel – respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
snaží se vytvářet pozitivní postoje žáků k uměleckým dílům, k ochraně
kulturního dědictví a tradic
aktivně zapojuje žáka do kulturního dění (soutěže, výstavy, kulturní vystoupení)

Kompetence pracovní

učitel – rozvíjí u žáka smysl pro povinnost – vyžaduje přípravu na výuku
kontroluje samostatnou práci žáka

Kompetence digitální

učitel – pomáhá žákům orientovat se v digitálním prostředí, vede je k bezpečnému, sebejistému,
kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Kácov	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Učí se používat jazykové příručky ■ Vyhledává informace a aktivně je užívá 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jazyk a jeho útvary ■ Jazykověda a její složky ■ Seznámení s jazykovými příručkami 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Sluchově rozlišuje hlásky ■ Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, užívá vhodnou intonaci, tempo řeči, pauzy, frázování ■ Při komunikaci využívá vhodné jazykové prostředky pro danou situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zvuková stránka jazyka ■ Hláskosloví ■ Spisovná výslovnost ■ Slovní přízvuk ■ Zvuková stránka věty 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozeznává ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku ■ Zdůvodňuje pravopis spjatý se stavbou slova 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Stavba slova a pravopis ■ Slovtvorný rozbor, rozbor stavby slova ■ Slova příbuzná ■ Změny hlásek při odvozování 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje mluvnický pád ■ Rozlišuje předponu a předložku, vysvětlí rozdíl ■ Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Skupiny hlásek při odvozování ■ Zdvojené souhlásky ■ Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně ■ Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s/se, z/ze ■ i/y po obojetných souhláskách 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje slovní druhy ■ Používá slova v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném a písemném projevu ■ Skloňuje běžná podstatná jména (včetně označení částí lidského těla) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tvarosloví ■ Druhy slov ■ Podstatná jména – procvičování tvarů, zařazování ke vzorům 	

<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje tři druhy příd. jmen a zvládá jejich pravopis ■ Stupňuje příd. jména 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Přídavná jména, druhy, skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých, přivlastňovacích, stupňování přídavných jmen 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje a určuje druhy zájmen a číslovek ■ Tvoří jejich spisovné tvary a vědomě je používá v komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zájmena – druhy, skloňování, tvar zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj ■ Číslovky – druhy, skloňování 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Správně určuje mluvnické kategorie sloves ■ Správně používá tvary podmiňovacího způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Slovesa a jejich kategorie, podmiňovací způsob 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zdůvodní shodu podmětu s přísudkem, znalosti užívá v písemném projevu ■ Rozlišuje druhy přísudku ■ Seznámí se s ostatními rozvíjejícími větnými členy (kromě doplňku) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Skladba ■ Shoda přísudku s podmětem, druhy přísudku, rozvíjející větné členy 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Odliší větu jednoduchou od souvětí ■ Orientuje se ve stavbě věty a postavení základních a rozvíjejících větných členů ■ Zná zásady pro psaní přímé řeči, rozliší ji v textu, používá ji v písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Věta jednoduchá a souvětí, tvoření vět, stavba textová, přímá řeč 	
vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	6.
	LITERATURA	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe pojmy, rozlišuje realitu od fantazie ■ Rozlišuje pohádku, pověst, báji 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mýty, báje, pohádky, pověsti ■ Petiška ■ Olbracht ■ Lisická ■ Mertlík ■ Cibula 	

<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje téma v pojetí klasiků a současných autorů 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Literatura 19. století ■ Němcová ■ Erben ■ Neruda ■ Jirásek... 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Seznámí se s cestopisem a poučí se o životě jiných národů 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Na cestě ■ Augusta ■ M. Polo ■ Čelakovský ■ Svěrák 	PT – VMEGS TO – Objevujeme Evropu a svět
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozumí důležitosti lidské soudržnosti ■ Učí se respektovat názory druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Příběhy odvahy a dobrodružství ■ Verne ■ Foglar ■ Gray... 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zamýšlí se nad svým vztahem přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Svět lidí a zvířat 	PT – EV TO – Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe humor jako životní nutnost 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Maléry a patálie ■ Hašek ■ Poláček ■ Steklač ■ Úsměvy a šibalství ■ Frynta ■ Marek 	
vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	6.
	SLOH	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyplňuje jednoduché tiskopisy, napíše vzkaz, SMS, objednávku 	Jednoduché tiskopisy a komunikační žánry	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje zprávu a oznámení, napíše je 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zpráva, oznámení 	PT – MeV TO – Stavba mediálních sdělení Tvorba mediálních sdělení
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vhodně stylizuje a formuluje text dopisu ■ Rozlišuje druhy dopisů ■ Tvoří texty na základě svých dispozic a zájmů ■ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dopis 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Člení text na odstavce 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Popis předmětu, osoby 	PT – OSV

<ul style="list-style-type: none"> ■ Vytvoří jednoduchý návod pracovních postupů, děje 		TO – Rozvoj schopnosti poznávání
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dbá na správnou stavbu textu ■ Využívá jazykových prostředků k oživení (přímá řeč, dějová slovesa, ich-forma) ■ V připraveném i improvizovaném projevu se snaží vhodně užívat verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči, dorozumívá se kultivovaně 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vypravování 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyhledává hlavní myšlenky textu ■ Vytváří stručné výpisky nebo výtah z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jak se učíme ■ Výpisky ■ Výtah 	

vzdělávací oblast JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	vyučovací předmět ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	ročník 7.
	MLUVNICE	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Skloňuje vztažná zájmena 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tvarosloví ■ Zájmena Číslovky ■ Skloňování a užívání vztažných zájmen 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Ověřuje si správnost tvarů sloves v jazykových příručkách ■ Rozlišuje slovesný rod 	<p>Slovesa</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Přítomné tvary sloves typu: krýt, kupovat, psát, mazat, plakat, řezat, klusat ■ Přítomné tvary 3. os. č. mn. sloves typu: prosit, trpět, sázet a tvary rozkazovacího způsobu ■ Příčestí minulé sloves typu: minout, tisknout, začít ■ Infinitiv sloves typu: péci, moci ■ Slovesný rod činný, trpný 	

<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje příslovečnou spřežku a spojení předložky s podstatným jménem ■ Používá slovo v platnosti příslovce a předložky (kolem, nedaleko...) ■ Využívá částic a citoslovcí pro oživení textu ■ Určuje neohebné slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Příslovce ■ Předložky ■ Spojky ■ Částice ■ Citoslovce 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje jména obecná a vlastní 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pravopis ■ Psaní velkých písmen ve jménech vlastních ■ Procvičování pravopisu i/í, y/ý 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyhledává věcný význam slova ve SSČ ■ Tvořivě využívá jazykových prostředků pro oživení textu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Význam slov ■ Slovo ■ Věcný význam slov, sousloví, rčení ■ Slova jednoznačná a mnohoznačná ■ Synonyma ■ Odborné názvy 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Jmenuje způsoby obohacování slovní 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Slovní zásoba a tvoření slov 	
<ul style="list-style-type: none"> zásoby a dokládá je na příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování odvozováním příponami, předponami ■ Skládání slov a zkracování, zkratky a zkratková slova 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje věty jednočlenné, větné ekvivalenty a věty dvojčlenné 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Skladba ■ Druhy vět podle postoje mluvčího ■ Věty dvojčlenné a jednočlenné ■ Větné ekvivalenty ■ Druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce ■ Přísudek slovesný složený 	

<ul style="list-style-type: none"> ■ Nahrazuje větný člen vedlejší větou a naopak ■ Rozvíjí větu jednodušším přístavkem 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Přísudek + VV přísudková ■ Podmět vyjádřený a nevyjádřený ■ Podmět všeobecný + VV podmětná ■ Předmět + VV předmětná ■ Příslovečné určení místa a času + VV místní a časová ■ Příslovečné určení způsobu a míry + VV způsobová a měrová ■ Příslovečné určení příčiny, účelu, podmínky a přípustky + VV příčinná, účelová, podmínková a přípustková ■ Přívlastek + VV přívlastková ■ Doplněk + VV doplňková ■ Větné členy několikanásobné ■ Tvoření vět, stavba textová 	
vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	7.
	LITERATURA	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyjadřuje své pocity a nálady ■ Přiměřeně rozvíjí vlastní fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> ■ V krajinách fantazie ■ Wilde ■ Puškin ■ Saint-Exupéry ■ Vyskočil... 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Naučí se rozpoznávat morální hodnoty člověka ■ Získává úctu k nejdůl. životním hodnotám, lidovým tradicím ■ Poučí se ze starých příběhů obohacujících vnitřní život člověka ■ Uceleně reprodukuje přečtený text 	<ul style="list-style-type: none"> ■ O přátelství a lásce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Neruda ▪ Čelakovský ▪ Rostand ▪ Seifert ▪ Jelínek ▪ Vysockij ▪ Eben ■ Staré příběhy, věčná témata <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jirásek ▪ Bednář ■ Staré eposy, židovské pověsti 	PT – VMEGS TO – Objevujeme Evropu a svět

<ul style="list-style-type: none"> ■ Poznává, jak se hrdina vyrovnává s nepřízní osudu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Souboje, prohry a vítězství ■ London ■ Marshall ■ Svěrák 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe člověka jako součást společnosti, ale i v jeho individualitě 	Jak jsem potkal lidi <ul style="list-style-type: none"> ■ Welzl ■ Bass ■ Pavel 	PT – OSV TO – Mezilidské vztahy
vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	7.
	SLOH	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Popíše výtvarné umělecké dílo ■ Dorozumívá se kultivovaně 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Popis uměleckých děl ■ Líčení 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel ■ Sestaví popis pracovního postupu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Popis pracovních postupů 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje druhy charakteristiky ■ Používá výstižná pojmenování ■ Píše tvořivě 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Charakteristika ■ Pojmy – vnější, vnitřní; charakteristika přímá, charakteristika nepřímá ■ Přirovnání, metafora rčení, ... 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Vytvoří stručnou osnovu, výtah nebo výpisky z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Osnova, výtah, výpisky 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Sestaví klasický životopis, zformuluje písemnou žádost 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Životopis ■ Žádost ■ Pozvánka 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje jednotlivé části vypravování ■ Užívá vhodné jazykové prostředky k oživení textu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vypravování ■ Struktura ■ Zvýšení dějového napětí 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	8.
	MLUVNICE	

Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu ■ Zdůvodní jejich užití v různých situacích ■ Seznámí se se slovanskými jazyky, porovnává je 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Jazyk a jeho kultura, útvary ■ Slovanské jazyky 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby ■ Spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova, používá je v mluveném i písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nauka o slovní zásobě ■ Tvoření slov ■ Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Správně třídí slovní druhy ■ Tvoří spisovné tvary slov ■ Samostatně pracuje s jazykovými příručkami ■ Určuje slovesné kategorie ■ Chápe význam slovesného vidu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tvarosloví ■ Obecná jména vlastní – přejatá ■ Skloňování cizích vlast. jmen ■ Slovesné třídy ■ Slovesný vid <li style="padding-left: 20px;">Slovesné tvary 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Zvládá pravopis lexikální, morfologický, syntaktický 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pravopis koncovek jmen a sloves, další pravopisné jevy 	
<p>Rozlišuje základ. a rozvíjej. vět. členy</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ■ Rozlišuje druhy vět vedlejších ■ Rozlišuje poměry mezi větami hlavními ■ Vyjmenuje spojovací výrazy v souvětí souřadném 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Věta, souvětí <li style="padding-left: 20px;">Základní a rozvíjející vět. členy + přístavek <li style="padding-left: 20px;">Věta jednočlenná a dvojčlenná ■ Významový poměr mezi několikanásobnými větnými členy ■ Významový poměr mezi větami hlavními ■ Souvětí podřadné ■ Souvětí souřadné ■ Interpunkce v souvětí 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	8.
	LITERATURA	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe literaturu jako odkaz předků ■ Přibližující dobu, v níž žili ■ Seznámí se s dram. uměním 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Setkání se starší literaturou ■ Bible ■ Olbracht ■ Starší lyrika, Hrubín ■ Molière ■ Ezop ■ Krylov 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje zákl. literární druhy a žánry ■ Uvádí zákl. literární směry a jejich představitele ■ Chápe význam ochrany kult. a historického dědictví ■ Je schopen vytvořit vlastní lit. text podle vzoru uvedených autorů 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Od romantismu k moderní literatuře ■ Puškin, Máchá, Erben, Borovský ■ Dickens ■ Vrchlický, Sládek ■ Psoty, lopoty ■ Bezruč ■ Aškenázy ■ Fischerová ■ Holan ■ Svěrák 	PT – VEGS TO – Objevujeme Evropu a svět
<ul style="list-style-type: none"> ■ Chápe humor jako pozitivní životní hodnotu (situační a jazykový) ■ Rozpoznává základní rysy výrazného indiv. stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Humor ■ Kraus ■ Mc Donaldová ■ Jirotká Vančura 	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Chvála jazyka ■ Voskovec, Werich ■ Svěrák ■ Suchý, Šlitr 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	8.
	SLOH	
Výstupy žáka	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Seznámí se s funkčními styly ■ Na základě četby charakterizuje literárního hrdinu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Charakteristika literární postavy ■ Jazykové styly 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ■ Vyjadřuje subjektivní vztah k přírodě, písemný projev obohacuje vhodnými jazykovými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Líčení 	PT – EV TO – Vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> ■ Je schopen uspořádat informace v textu s ohledem na jeho účel ■ Využívá základy studijního čtení ■ Vytvoří stručné poznámky nebo výpisky z určeného textu 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Výklad, výtah 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Je schopen zformulovat vlastní názor na určité jevy a navrhuje řešení ■ Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ■ Seznámí se se slohovými postupy ■ Prakticky využívá osvojené slohové útvary 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Úvaha ■ Slohové postupy 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	9.
	MLUVNICE	
VÝSTUPY ŽÁKA	UČIVO – OBSAH	POZNÁMKY
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje slovanské jazyky ■ Seznámí se s vývojem českého jazyka ■ Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> ■ O jazyce ■ Jazyky slovanské ■ Vývoj českého jazyka ■ Útvary českého jazyka 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova <p>Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zvuková stránka jazyka ■ Hláskosloví ■ Spisovná výslovnost ■ Zvuková stránka věty ■ Psaní a výslovnost slov přejatých 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování ■ Ovládá pravopis i/y, souhláskových skupin <p>Žák rozliší i vytváří slova složená</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tvoření slov ■ Stavba slova a tvoření slov ■ Psaní i/y po obojetných souhláskách ■ Skupiny souhlásek ■ Skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně 	<p>Žák k danému slovesu doplní slovesa odvozená</p> <p>Žák napíše, jak se nazývá krajina</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje významy slov <ul style="list-style-type: none"> ■ Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Význam slova ■ Slova jednoznačná a mnohoznačná ■ Synonyma, antonyma, homonyma ■ Odborné názvy 	

<ul style="list-style-type: none"> ■ Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ■ Zvládá skloňování obec. i vlast. cizích jmen ■ Seznámí se s přechodníky ■ V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jedn. i v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tvarosloví ■ Slovní druhy ■ Jména, jejich druhy a tvary ■ Skloňování obecných jmen přejatých ■ Skloňování cizích vlastních jmen ■ Slovesa a jejich tvary ■ Přechodníky ■ Pravopis koncovek jmen a sloves ■ Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché i v souvětí Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy ■ Určuje vět. členy, rozlišuje věty jednoduché a souvětí, věty jednočlenné a dvojčlenné ■ Rozlišuje souvětí podřadná a souřadná ■ Seznámí se se zvláštnostmi vět. stavby ■ Správně používá interpunkci 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Skladba ■ Stavba větná ■ Věta jednoduchá ■ Větné členy holé, rozvité, souřadně spojené, přístavek ■ Věta dvojčlenná, jednočlenná (větný ekvivalent) ■ Funkce vět ■ Samostatný větný člen, osamostatněný větný člen, elipsa ■ Věta a souvětí ■ Souvětí podřadné, čárka v souvětí podřadném ■ Tvoření vět ■ Zásady českého slovosledu ■ Stavba textová ■ Souvětí souřadná ■ Vsuvka 	<p>Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku</p> <p>Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen. (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu)</p> <p>Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem</p>

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	9.
	LITERATURA	
Výstupy žáka ZŠ	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje lit. náboženskou a uměleckou ■ Chápe různé literární žánry ■ Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ■ Je schopen shromáždit potřebné informace ■ Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ■ Tvořivě pracuje s lit. textem <p>Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ S literaturou napříč staletími ■ Chvála vypravěčství ■ Werich ■ Čapek ■ Hašek ■ Hrabal ■ Naruby ■ Frynta ■ Smetanová ■ Leacock ■ Fulghum ■ Divadlo – písňové texty ■ Voskovec, Werich ■ Suchý, Šlitr ■ Smoljak ■ Dědeček ■ Kryl ■ Poezie ■ Kellner ■ Wolker ■ Nezval ■ Kainar... ■ Vize a fantazie ■ Čapek ■ Orwell ■ Osudy ■ Salivarová ■ Šolochov ■ Pavel ■ Hemingway 	<p>PT – VDO TO – principy dem. občana</p> <p>PT – VMEGS TO – objevujeme Evropu a svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozumí touze národů po svobodě a úloze národního jazyka v poezii ■ Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	9.
	SLOH	
Výstupy žáka ZŠ	Učivo – obsah	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ■ Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vypravování – běžná komunikace, umělecká oblast ■ Popis – pracovního postupu, uměleckého díla, subjektivně zabarvený ■ Charakteristika 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Napíše životopis 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tiskopisy ■ Životopis 	
<ul style="list-style-type: none"> ■ Využívá základů studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ■ Zapojuje se do diskuze ■ Dodržuje pravidla dialogu ■ Vhodně užívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Výklad ■ Proslov, diskuse, ... <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci</p> <p>Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít</p>	<p>PT – OSV TO – Komunikace Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p> <p>Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje publicistické útvary ■ Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými infor. zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Publicistické útvary 	<p>PT – MeV TO – Kritické čtení, poslouchání a pozorování mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spis. jaz. prostředky ke komun. záměru 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Úvaha ■ Funkční styly 	

—